

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ❁ ПЛАСТОВОГО ❁ НОВАЦТВА

Ч. 8 (119)

ЖОВТЕНЬ

1966

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“HOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видає Головна Пластова Булава
Редагує Колегія:
пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:
LESIA CHRAPLYWA
158 East 7th St., Apt. 3A
New York 10009, New York
Адмініструє
Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.
Адреса Адміністрації:
“P L A S T” Inc.
New York 10003, N. Y.
140-142 Second Avenue

Обкладинка роботи

Ніня Мудрик-Мриц

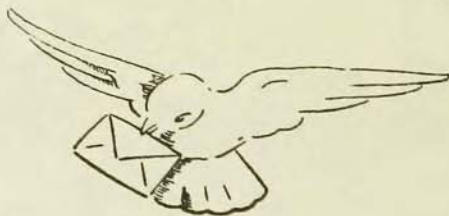
З М І С Т :

Хор мишок	2
Гостина в зоряному царстві	4
Івасик й книжка	7
Катря Червоняк: Подорож довкруги світу	8
Володимир Мацьків: В музею	11
Сестричка Мавка: В домівці після сходин	14
Розгадки загадок	23

УВАГА!

УВАГА!

Чи вже весь Ваш рій заплатив передплату на „Готуйсь”?
Пригадуємо, що в 1966 році річна передплата коштує три доляри
для Америки та Канади!

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

З нагоди своєї Курінної Ради склали по одному долярові такі члени Першого Куреня Сеніорів: Дарія Мельник, Ольга Чмола, доктор Галина Андріївська, Володимир Лучкань, Маріян Борачок. „Готуйсь щиро дякує та жде дальших жертводавців!

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 8. (119)

Жовтень

1936

X.3.

Мал. Х. Зелінська

Тихо листя золотіє,
Гасне літо, сірий світ...
Отоді несем Марії
Наш новацький спів-привіт.

Як приходить жовтень знову —
Це вже нам не новина:
Йде Маріїн день Покрови,
Бо хоронить всіх Вона.

Бо хоронить нас від злого
Із церков, святих ікон,
Бо веде на ту дорогу,
Де Новацький наш Закон.

Тож коли нам жовтень мріє,
Тужно листя шелестить,
Любо йти нам до Марії,
Новаків серця нести!

Служба Божа в таборі на оселі „Писаний камінь” біля Клівленду.

ХОР МИШОК

Мал. Ірка Савойка-Красій

(Складається з трьох груп, різних віком і ростом, від найменших до найбільших. Кожна група має по три до п'ять мишок. Сірі оксамитні одяги і шапозки з вушками, хвостики. Співають на мелодію „Вже везір везорі”):

МАЛІ МИШКИ (вмаршовують, уставляються до слів цієї строфки):

Т
Як ми ще мишенята
Були маленькі раз,
Любили ми читати
Книжки у кожний час!

(Виймають маленькі книжечки з-за пояса, відгиняють, зитають, тоді, коли вмаршовують Середні мишки і співають):

Коли ми підростали
І вирости ось-так,
Книжки завжди читали,
Книжки були нам в смак!

(Виймають більші книжки і зитають, тоді, коли входять зі співом Великі мишки):

Тепер великі мишки,
Розумні стали ми,
І добру славу книжки
Несем поміж людьми!

(Відгиняють великі книжки).

СПІВАЮТЬ ВСІ РАЗОМ:

Росли ми, мудрілі,
Читали ми щодня,
Над книжечку милу
Нам радості нема!

МАЛІ МИШКИ:

Коли вставав лиш ранок,
Будився кожен сам,
То книжку на сніданок
Давала мати нам!

*(Погинають „гризти” свої кни-
жекки).*

СЕРЕДНІ:

Як в школу без упину
Ми бігли в кожний час,
То книжка з торбини —
Полуденок для нас!

*(Погинають „їсти” свої кни-
жекки).*

ВЕЛИКІ:

Телер великі мишки,
На нас ви лиш глядїть.
І славні Гризикнижки
Ми стали на весь світ!

РАЗОМ:

Гей, щоб не лякатись
Ні лиха, ні грози,
Щоб мудрим виростати,
Книжки гризи, гризи!!!

МАЛІ:

Веселі ми на славу,
Гуляти раді враз,

Та книжка це забава
Завжди найкраща в нас!

*(Під час того, як Середні спі-
вають, обкружуються докруги
себе держаги книжекки в обид-
вох руках).*

СЕРЕДНІ:

Наука це не мука,
Це знає кожен з нас,
А книжку без принуки
Берем в дозвілля час!

*(Теж обкружуються докруги
себе з книжками).*

ВЕЛИКІ:

Це знає кожна мишка,
Це знає і дитя:
Нема добра без книжки,
Немає і життя!

ВСІ:

Гей, любий глядачу,
Нас, мишок привітай,
А книжку як побачиш,
Читай, читай, читай!!!

„ГОСТИНА В ЗОРЯНОМУ ЦАРСТВІ”

(Продовження)

**Марсеянські новаки, зореплавці,
вітер, блискавка, Марс, Юпітер
та золотий ключ.**

(Продовження). *Входить
ВІТЕР. Він підскакує, кружляє,
а опісля каже):*

Я є вітер-ветерець,
Веселенький молодець,
Попід хмарами літаю,
Всі дороги добре знаю.

Я є вітер-вітерець,
Жартівливий пустунець.
Лиш повію легко я,
Шапка полетить твоя!

Мене знають діти милі
І зірки на небосхилі.
В мене крильця є сильні,
Кучерики зоряні.

Я вам вітер неспокійнидий,
Я рухливий, непостійний,
Хто пригоди з вас бажає,
Хай мене ось здоганяє!

(*Бігає довкруги сцени, опісля
сідає збоку. Входять знов ЗО-*

*РЕПЛАВЦІ і пхають перед со-
бою ракету).*

ПРОВІДНИК: Готові, хлопці?

ЗОРЕПЛАВЦІ: Готові!

ПРОВІДНИК: То ж щаслива вам
дорога!

ЗОРЕПЛАВЦІ (*співають*):

Гай, гай, гай.

Щоб зірок не зачепити,

[уважай,

Гей, до висот,

Поміж зорі ти керлуй свій

[юний льот!

(*ЗОРЕПЛАВЦІ один за одним
входять у ракету, через малі
дверцята. ВІТЕР приглядається
їм з цікавістю).*

ПРОВІДНИК (*відзисляє*): 10, 9,
8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, (*Закриває ли-
це руками, щоб охоронитися
від вибуху. Ракета не рухаєть-
ся. Тоді підходить до неї, огля-
дає, обстукує, і знов відзис-
ляє*): 10, 9, 8, 7 і т. д. (*Ракета
знов стоїть. ПРОВІДНИК під-
ходить і хоже попхати її з міс-
ця, але без успіху. Один ЗО-
РЕПЛАВЕЦЬ виглядає крізь
віконце*).

ЗОРЕПЛАВЕЦЬ: Що сталося?

ПРОВІДНИК (*здвигає рамена-
ми*).

ЗОРЕПЛАВЦІ (*Один за одним
„висідають” з ракети, сідають
у пів-крузі. До них підходить
ВІТЕР. ЗОРЕПЛАВЦІ завжа-
жують його, встають і гово-
рять*):

Візьми ти нас, вітре з собою
[візьми,
Ти в світі буваєш усюди,
Ми хочем туди, де лихої зими
Нема, не було і не буде.

Візьми ти нас вітре на крила
[свої,
Із цього понурого гаю,
Неси ти нас, вітре в далекі
[краї
Де ясно зірки всі сіяють.

ПЕРШИЙ ЗОРЕПЛАВЕЦЬ:

Ми знаєм, дороги туди не
[близькі,
Та вмієш ти швидко літати.
Ми віримо, знаєш країни такі,
І ми дуже хочем їх знати.

ВІТЕР:

Гаразд, я візьму вас на крила
[свої,
В чарівну понесу країну,
Де місяць блискучий, де хмари
[пухкі,

До срібних зірок у гостину.
(На сцену входить БЛИСКАВКА).

БЛИСКАВКА:

Дозвольте, просвічу у простір
[вам шлях,
Я, блискавка бистра і сильна,
Сідайте ви, хлопці, в ракету
[свою,

Ведіть її в простори вільні!
(Зореплавці знов всідають, співають „Гай, гай, гай”. ВІТЕР посуває ракету за сцену, БЛИСКАВКА просвітує їм шлях).

ЗАПОВІДАЧ:

Зірвалися вгору, сягнули
[верхів,
Летіли не день, не годину,
Аж вітер новацьку ракету
[привів

До срібних зірок у гостину.
(На сцену входить ЮПІТЕР і МАРС).

ЮПІТЕР (До Марса):

Глянь, братіку, зорі з дива
[мерехтять,

Після закінчення „гостини в зоряному царстві” новацтво вітас сестричку Ніну, яка вже десять років веде новаків у Гартфорді.

Збіглись до віконця зоряних
[палат.

Збіглись виглядати гостей-
[новаків,
Здаля вже чувати їх веселий
[спів.

(Чути за сценою пісню „Гай, гай, гай”. Входять на сцену: ЗОЛОТИЙ КЛЮЧ, ВІТЕР, БЛИСКАВКА і ЗОРЕПЛАВЦІ).

КЛЮЧ:

Я ключ є від брами
Царства зір ясных!
— Лишайтесь між нами —
Кажу вам від них.

(ЗІРКА подає ЮПІТЕРОВІ піднос з хлібом, сама держить мищинку зі сілля. Кланяються ЗОРЕПЛАВЦЯМ).

ЮПІТЕР:

Ось я вам приношу
Хліб і сіль в мисках,
Стелю вам під ноги
Весь Чумацький Шлях.

МАРС:

А я, Марс червоний,
Так вас виглядав,
Що трохи в безодню
З орбіти не впав.

(На сцену входять МАРСІЯНСЬКІ ПЛАСТУНИ, стають перед ЗОРЕПЛАВЦЯМИ, кланяються та говорять):

Ми із Марса пластуни,
А прийшли ми ось сюди,

Познайомитися з вами,
Із земними новаками.

Ми на Марсі не дармуєм,
В кожне літо таборуєм,
Гратись любимо, співати,
Мандрувати і змагатись.

Вас вітаємо ми радо
І даєм таку пораду:
Ні хвилини не лінуйтеесь,
Жваво-пильно новакуйте,

Щоб не стало всім вам стидно
Бо із Марса вас нам видно!
А ми хочемо вглядіти
Новаків — найкращих в світі!

НОВАКИ-ЗОРЕПЛАВЦІ:

Дякуєм за хліб і сіль,
Міжпланетні друзі!
Ось зішлись ми звідусіль —
Потанцюймо ж в крузі!

(ЗОРЕПЛАВЦІ співають, опісля танцюють аркана):

Візьмемось за руки,
Разом без принуки,
Підем у таночок,
Нам зірки мигочуть,
Нам хмаринки грають
На скрипочці!

Весело в танці
Юним зореплавцям,
Пісенька несеться,
Серденько нам б'ється,
Нумо ж кругом-кругом

Славні хлопці!

(Опісля всі на сцені співають на мелодію „Зажурились галиганки”).

У зорянім нині царстві
Є гучна забава!
Там кружляє у таночку
Жваво кожна пара.

Приєпів:

Радісно лунає
Музика зоряна,
Весело гуляти
Будем аж до рана!
В нас усмішка є на лицах

І веселі очі,
Хай до гурту приступає
Кожен з вас охоче!

Нехай лихо проминає,
Світ наш сміх почує,
Нехай щезне лихо-горе,
Щастя запанує!

(Всі сходять зі сτίвом на залю та позинаються забави).

ІВАСИК І КНИЖКА

Раз дістав Івасик книжку.
Заглядає збоку, нишком...
— Я вже маю книжку в школі,
Чи одної не доволі?

Тут ось „А”, тут „Б”, це знаю...
Нум, пічну читати скраю!
Ось на образку палати...
А які? Цікаво знати!

Прочитав усеньке слово,
Друге вже почав наново...
А пройшло щось пів годинки,
Прочитав аж три сторінки!

Ще й не проминула днинка —
Дочитав до обкладинки.
Тата йде тепер просити
Книжку ще одну купити!

Табір новаків „Каміні лицарі” на „Писаному камені” зі своїм братчиком та командантом.

Мал. Христия Хитра

ПОДОРОЖ ДОВКРУГИ СВІТУ

(Продовження)

Побачивши, що з Оленкою нічого не вдіє, Котай взялася до мене. Схопила мене передніми лапками за руку та силоміць тягнула в темну ніч. Аж тоді Тант зрозумів малпочку:

— Вона хоче щось нам показати! Щось дуже цікаве мусить бути в лісі! Мерщій за нею!

Ми ледве встигли одягнутися і подалися за малпочкою в ліс. Вона жваво продиралася крізь хащі, а часом, коли важко було пройти по землі, перескакувала деревами з гілки на гілку. Ми мусіли добре поспішати, щоб на втратити її з очей. Щастя, що великий місяць просвічував нам дорогу крізь гілки столітніх тиків.

— Це немов теренова гра в новацькому таборі, — думав я нишком, — тільки тут не гра, а таки справді. І тут нема братчика, щоб допоміг у небезпеці...

А тут в лісі вчувалися якісь такі дивні крики і мені ставало моторошно на гадку про тигрів, про диких котів... Я став шепотіти молитву... Та враз Котай прискочила до нас і почала тягнути Танта за собою. Ми вже не отягалися, як на ганку, тільки зараз поспішили за малпочкою.

Довго ми так ішли лісом. Часто падали, зачепившись за яку гілку чи спотикнувшись на камені. В Оленки вже дуже боліли ноги, а мені текла кров з коліна. Та ми не спинялися, бо знали, що Котай, немов знаки в тереновій грі, веде нас до якоїсь дуже важної мети.

Врешті перед нами показалася лісова галява, а на ній у сяйві місяця чітко визначилися темні силуетки шатер та невеликих прямокутних будиночків.

Мал. Христя Хитра

Саме до такої одної забудови прискочила Котай і поки ми її надігнали, пізнали, що це була клітка. А з клітки висунувся хобот і полинули нам назустріч веселі, дивні і такі знайомі нам звуки.

— Коку, Коку мій! — припав до клітки Тант. — Бідний мій! Я зараз визволю тебе! Він старався розтрясти руками міцну клітку, а коли побачив, що це не вдасться, хотів розбити каменем велику колодку, що замикала двері. А слоник пестив на radoцax його голову й шию своїм хоботом.

— Стійте, хто ви?! — пролунав голос у нас за плечима. Ми стрепенулися від несподіванки. У нашій радості, що віднайшли Кока, ми забули про шатра та про те, що там хтось мусів бути.

Тепер ми побачили постать, що височіла над нами в великому ловецькому капелюсі. Цей мужчина повторив:

— Хто ви та чого тут шукаєте поночі?

Та замість відповісти, Тант кинувся на незнайомого з кулаками:

— Це ви — злодій! Ви вкрали мого слоника! Зараз випустіть його!

Незнайомий здивовано глянув на хлопця:

— Не годиться, молодче, звати когось злодієм, не знаючи завіщо. Ось ви хотіли повипускати моїх звірів з кліток, а я не зву вас злодіями. Ходім краще до багаття і там поговоримо.

Ми сіли в крузі біля невеликого вогника і за кілька хвилин все вияснилося. Незнайомий зветься Смит і вже кілька тижнів ловить у цій джунглі звірів до звіринців Америки й Канади. Тому дуже зрадів, коли одної ночі минулого тижня вдалося йому зловити такого здорового, молодого слоника! Скільки радості він приніс би дітям, які відвідають звіринець!

Та ми вияснили панові Смитові, що слоник Коко це власність Танта. Пан Смит сам міг переконатися, як радісно Коко вимахував хоботом на вид свого пана.

Випускаючи з запертя слоника, пан Смит сказав:

— Вибач мені, хлопче! Я не знав, що слоник належить комусь, коли я ловив його. А може ми таки погодимось? Я дам тобі за нього п'ятсот, а то й тисячу доларів, бо такий чудозий слоник вартий того!

Тантові блиснули очі. Ми з Оленкою знали, що він бачить в уяві нову хатинку, свою Матусю, братчиків і сестричок у новому вбранні, такому барвистому, такому гарному. За такі гроші він мабуть зміг би купити все, що є на світі!

Та цей блиск в його очах тривав тільки одну мить. Він глянув поважно на ловця:

— Спасибі вам, — промовив, — але цього я ніколи не зможу

зробити. Коко мій приятель, мій брат. Хіба я зміг би купити такого другого за ваші гроші?

Сонце сходило, коли ми поверталися старим, тиковим лісом до хатинки Танта. Зі собою вели ми слоника Кока, що радісно клапав великими вухами та підійнявши високо голову видавав зі себе дивні звуки втіхи. На голові у Кока примістилася Котай і виглядала там, немов капітан на великому кораблі.

А ми гордилися і раділи нею. Це ж вона віднайшла нам Кока!

Тож пересилаємо привіт всьому новацтву зі старого бірманського лісу!

Оленка, Ромко, Тант, Котай і Коко

Володимир Мацьків

В МУЗЕЮ

Мал. Наталка Горалевська

День випав хмарний та дощевий. А що були вакації, то Славко й Марійка скучали, бо не можна було ані піти до парку, ані навіть гратися на вулиці.

Та враз задзвонив дзвінок і появився вуйко зі своїм сином Юрком. Вони жили в недалекому містечку, а що Юрко теж мав ва-

кації, то приїхали з вуйком у місто, щоб використати цей час якнайкраще.

По короткій розмові з батьками Славка й Марійки вуйко запропонував дітям прогулянку до музею.

— А що це таке — музей? — спитала молодша Марійка.

— Це такий великий дім, де зберігають різні пам'ятки. — пояснив вуйко. — Коли повернемося з музею, постараюся вам все це краще пояснити. А покищо — старайтеся там всьому добре приглянутися та все якнайточніше запам'ятати.

Приїхали до музею і розпочали оглядати від історичного відділу. Тут були давні індійські луки, стріли, топірці, одяг, посудина. Були теж давні рушниці, панцирі, моделі оборонних твердинь, возів, кораблів. Була й давня хатня обстановка, кітли до варення, знаряддя щоденної праці.

Знов у мистецькому відділі побачили образи, різьби, вироби зі золота та срібла.

Опісля оглянули теж і природничий відділ. Там бачили випханих звірів: оленів, ведмедів, вовків, бобрів, птахів. Були там і збірки засушених метеликів і жуків. В іншій кімнаті були зразки різних мінералів, а навіть дорогих каменів, що зберігалися в заскленій шафі-габльоті.

Вкінці оглянули теж давні машини, старі авто й колісниці. Все це було справді цікаве! Діти приглядалися всьому, читали пояснення а деколи просили вуйка, щоб пояснив ще докладніше. Час минав так скоро, що не могли повірити, що треба вже йти додому.

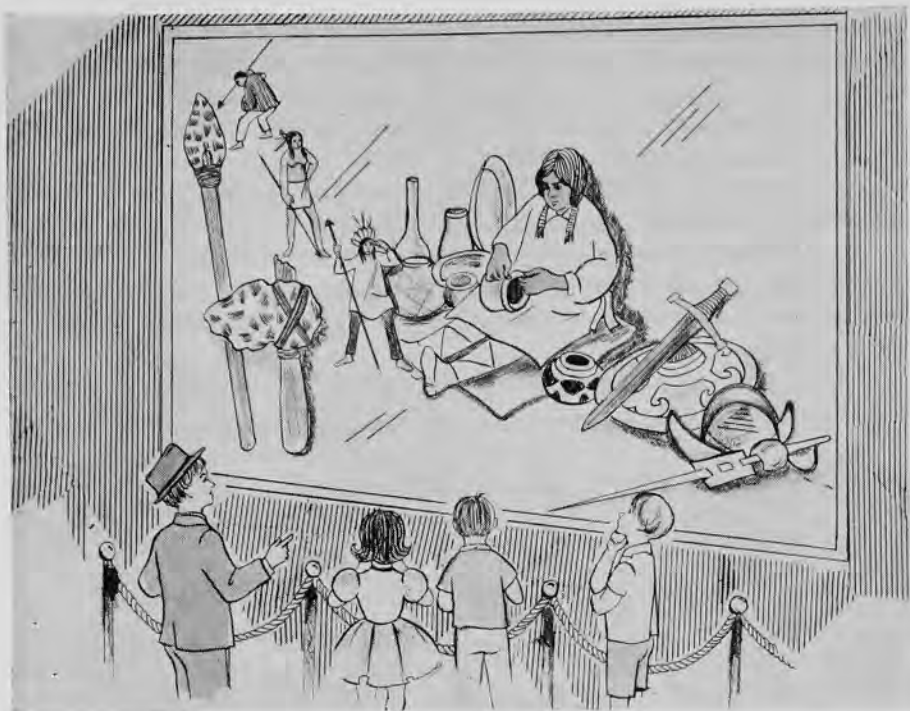
Вдома вуйко вияснив дітям, що в великих містах є окремі історичні, природничі, мистецькі та технічні музеї. Бувають навіть музеї поштових марок.

В менших містах всі пам'ятки зібрані в одному музеї з різними відділами, так, як вони це бачили сьогодні.

— А навіщо потрібні ці музеї? — спитав Славко.

— Людям завжди цікаво побачити якнайбільше різних речей. Оглядання їх не лиш розвага, але вони вчать людину багато нового. Ледви, чи хто міг би об'їхати всі місця, де такі речі можна знайти. А так в музею їх зібрали і зберігають. І тут людина може побачити, як жили, як працювали та боронились від ворогів наші предки, як розвивалося мистецтво, які багатства криє в собі земля, які тварини живуть у різних її частинах.

— Так, завважив Славко, — але все те, що ми сьогодні побачили, це не доробок **наших** предків, бо **наші** предки тут не жили. Вони жили в Україні, яку Господь від давна призначив для нашого народу. Тут ми тільки гості.

— А в Україні є теж музеї? — спитав Юрко.

— О так, — відповів його Тато. — українці живуть на своїй землі вже понад чотири тисячі літ, тобто від часів так званої трипільської культури. Ми маємо чим похвалитися та чим заповнити наші музеї. Багато цього добра осталося, хоч багато чого забрали наші вороги, москалі та поляки і часто хваляться, ніби воно їхнє.

— А що можна побачити в музеях в Україні? — спитав Славко.

— Дуже багато і дуже цікавих предметів, або, як їх звать експонатів з передісторичних часів викопано з землі. Є там первісна камінна зброя, прикраси до одяжі, нашійники, а найбільше глиняної посуду, або, як це називають з-грецька **кераміки**, яку тоді вживали. З цих речей вичитують науковці, неначе з книжок, як жили тоді наші предки.

Знов з княжих часів заховались луки, стріли, топори, кольчуги, тобто охоронні сорочки, плетені з дротяних кільцят. Залишилися теж різні знаряддя праці, одяг, посуда. З козацької доби є знов шаблі, малі гармати, одяг. Мені доводилося бачити самому у музею в місті Тернополі цілу збірку, біля ста козацьких люльок. Я був тоді ще малим хлопцем. А знов у Національному Музею у Львові, що його заложив

Слуга Божий Митрополит Андрій Шептицький, була багата збірка старинних церковних образів-ікон. Було теж кілька цілих іконо-стасів.

Крім цього в наших музеях є вишивки, різьби, писанки, образи, так, як і в музеях інших народів.

— А коли ми поїдемо в Україну, щоб це все побачити? Це му- сить бути дуже цікаве! — закликала Марійка.

— Напевно діждемося цієї щасливої хвилини! Я теж її дуже вже жду та вірю, що вона вже недалеко. А покищо треба нам хоч і звід- сіля старатися якнайкраще пізнати Україну та щиро полюбити її. — відповів вуйко.

Та ось вже почало смеркатися і вуйко з Юрком мусіли вируша- ти в дорогу додому.

Сестричка Мавка

В ДОМІВЦІ ПІСЛЯ СХОДИН

Новацтво вже покінчило сходи. Ціле пополудне було в до- мівці гамірно й весело, приходили на зміну то рої новачок, то нова- ків. Ставали в крузі, відкривали сходи, а опісля співали, гралися, слухали казок. Та все це вже проминуло. Останній братчик пога- сив світло та замкнув новацьку кімнату на ключ, і стало зовсім ти- хо. Тільки чути було, як в сусідній кімнаті вчився співати юнацький хор.

Вже вечоріло і надворі падав густий дощ. А в вікна домівки за- глядали промені з освітлених вікон будинків, що напроти, по той бік вулиці. Коли ж один такий промінь торкнувся долівки під кріс- лом, побачив щось дивне. Там лежав на долівці журналик, чи рад- ше щось таке, що колись було журналіком. Картки його були по- наддирані й позагинані, а сам він перевернений так, що обкладинка була десь всередині, а зверху видніли білі картки, що вже ледве держалися разом. До того видно було, що хтось довго звивав його в трубку та так м'яв у руці.

В домівці не було нікого, то й ніхто не міг почути. Але якби хтось там був під ту пору, почув би тихенький-тихесенький плач та зідхання, що виходили від цього пом'ятого журналика. Так плакав він довго-довго, аж поки пронісся тихенький голосок з-під недалекої шафи:

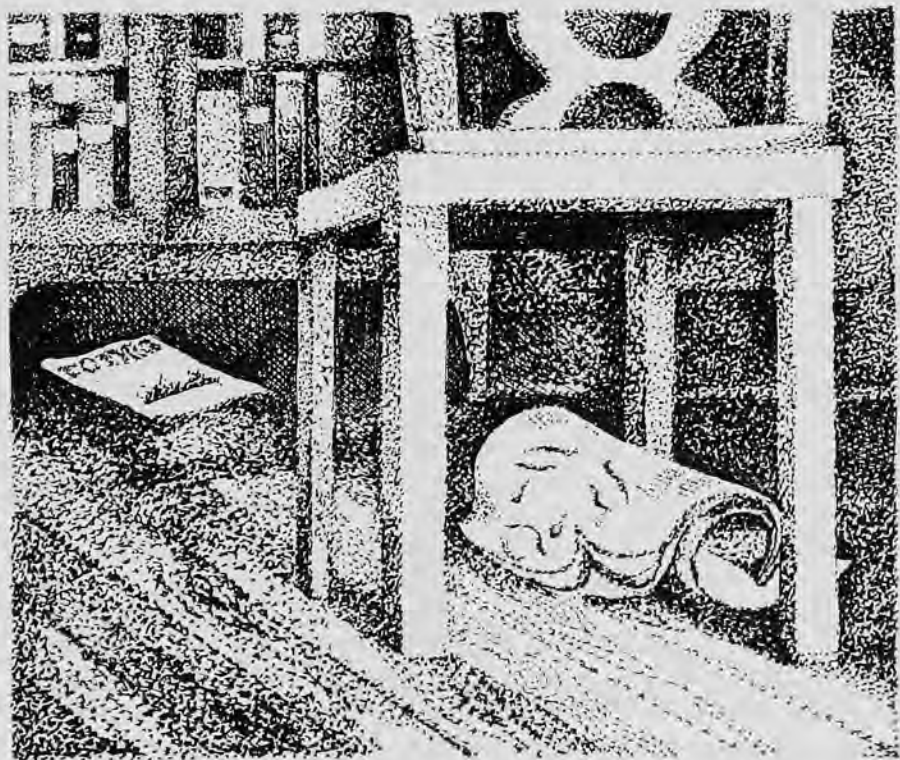
— О, бачу, що я тут не сам! Хто це так гірко плаче?

Плач на хвилинку притих, а зате почувся жалісливий голос:

— Це я, „Готуйсь“, число 118 за вересень 1966 року! Мене знов кинув під крісло новак Михась, коли братчик роздав нас усім новакам на сходинах!

— І я той сам „Готуйсь“! — відповів йому голос з-під шафи. — Мене дала сестричка на сходинах новачці Соні, але Соня забула мене на столі. Коли ж опісля прийшли на сходини новаки, то я найшовся нараз аж ось тут, під шафою! А як це сталося, не питай, бо аж лячно згадувати, а до того я аж зімлів був зі страху, бо не звук, щоб журналиком так жбурляли, як ось жбурнули мною!

Мал. Ірка Савойка-Красій

— Бачу, що наша доля однакова! — відповів заплаканий голос з-під крісла. — Братчик тільки дав мене Михасеві та зараз відійшов у другу кімнату, бо хтось його туди покликав. А тоді Михась звинув мене в трубку та почав нібито грати на мені, дико викрикуючи. А потім ще й ударив мною Славка по голові. Славковій голові, звичайно, нічого не сталося, але з мене аж куски паперу посипалися...

— А то може й твій Михась скинув мене зі стола під шафу, коли він такий нелюд? — спитав „Готуйсь” з-під шафи, — Бо ось моя Соня, коли їй дала мене сестричка, зараз всього переглянула уважно та поклала на столі разом зі своєю торбинкою. І підписала, що я її „Готуйсь”. Ось тут на моєму ріжку можеш прочитати рівенькими буквами: Соня Терех...

— Масш чим хвалитися! — воркотів „Готуйсь” з-під крісла. — Така вона добра та ласкава до тебе, а ось тебе залишила і певно навіть не завважила, що не взяла тебе зо собою!

— О ні, я цьому не повірю! — аж вигукнув „Готуйсь” з-під шафи. — Соня мене залюбки читає, спершу сама, а потім уголом молодшій сестрі Улянці. І зараз обидві граються зі своїми ляльками в усі ці казки, що вчитали в мене. Тоді Соня сідає вивчати хоч одного віршика з кожного числа, бо вона готується до вмілости декламаторки...

— А таки забула тебе! — не вгавав Михасів „Готуйсь”. — Такі то тепер наші новаци! Якби вони знали, скільки то братчиків та сестричок працює, щоб кожне число „Готуйсь” появилось та прийшло до новаків!

— Може твій Михась і не знає, але моя Соня знає! — відповів „Готуйсь” з-під шафи. — Вона навіть бавиться нераз, що ніби — то вона сестричка редакторка Леся, а Улянка — сестричка Світляна, а велика лялька в народному одягу то сестричка Катруся, що пише про подорожі Оленки й Ромка довкруги світу. Оксамитний ведмедик — то братчик Ірко від загадок, а ще інші ляльки — то сестрички Ніна, Оксана, Христя, Наталка, Оленка, Ліда, Таня, Леся й Маруся що то малюють малюнки і пишуть для новацтва в „Готуйсь”. Знов козак Улянки стає напереміну то братчиком Ромком, то Денисом, що то показує, як майструвати. Соня збирає їх усіх разом і каже, що хто має писати чи малювати. А потім всі разом тнуть газети і Соня каже, що це називається „ломка”. І ще випикує якісь такі дивні значки крейдками і каже, що робить „коректу”. А тоді всі разом переміняються в сестричок „Хуртовинок”, а ведмедик стає братчиком Юрком і всі пакують цей ніби „Готуйсь” у торбини, накладають на лялин візочок та везуть ніби на пошту, щоб надати посилку.

— Дуже гарно, та що з того, що твоя Соня грається, а сестрички і братчики справді працюють?! Ось і Михасів братчик Левко був сьогодні на лекції перед сходами зовсім близько домівки. І міг спокійно переждати до сходин у домівці, читаючи собі книжку. Та зателефонували йому з дому, що пошта привезла „Готуйсь” для його новаків, то він погнався притьмом після лекції додому, щоб привезти мене новакам. Трохи не впав дорогою під авто, в підземці ледве просунувся крізь двері, що вже замикалися, і таки на час повернувся зо мною. Ну й навіщо?! Сам бачиш!

— То це певно тільки твій Михась такий недобрий! Тепер я вже певний, що це він мене скинув зі стола! Бо я знаю, що багато новаків та новачок пильно нас читає і складає старанно кожне число. І моя Соня має у своїй шафці з книжками всі річники „Готуйсь”, оправлені чистенько та навіть з золотими написами на палітурках. А скільки новаків та новачок присилають свої дописи, світлини, розгадки загадок! Ось моя Соня...

(Закінчення буде)

Мал. Наталка Горалевська

„Готуйсь” дістав ось такого листа з Полудневої Америки, з Аргентини:

„Дорогий „Готуйсь”!

Пише до Тебе новацький табір з Аргентини, щоб новаки з усього світу почули про нас. Наш табір відбувся цього року в Пунта дель Індіо. Три тижні пройшли нам дуже весело, а кожний день приносив нові несподіванки. Все було в нас новацьке: праця і пісня і усмішка.

Наші рої „Українські санітарки”, „Гайдамачки”, „Усусуси”,

„Гамалії”, „Бояри” жили дружно весь час таборування. Час проходив на грах, прогулянках, і праці і вже наближалася третя проба а після неї новаки мали вже перейти до юнацтва. Рої „Українські санітарки” та „Усусуси” відмаршували на місце змагань. Вони зайшли на таке гарне місце, що варто було маршувати до нього аж так далеко, і то з перешкодами. День був гарячий — бо в Аргентині в місяці січні літо в найбільшому розгарі. В тій горячі ми збудували кухню та поставили шатро, бо наближався час обіду і ми були голодні. Новаки розпалили вогонь під своєю кухнею, новачки під своєю. Правду кажучи, новаки показалися кращими кухарями, як новачки. Ми, новачки мусіли зібрати всі свої сили, щоб перемогти „Усусусів”. Це не вдалося нам вповні, одначе ми показали, що маємо сильну волю та вміємо змагатися.

Після пообідньої тиші сестричка командантка та бунчужна почали найважчу частину нашої проби. Ми мусіли так весь час думати про питання та відповіді

Соняшний годинник на пеньку в таборі на „Писаному Камені”. Цей годинник „ходить” так, що тінь від деревляного клина посувається по пеньку в міру того, як сонце посувається по небі.

Найменші новачки, рій „Бояри” зі своїм братчиком Славком.

з української історії, що їй не було часу турбуватися „здам чи не здам”? На щастя наші сестрички чи братчики приготували нас добре і „важка” проба здалася нам дуже легкою. Та не лиш історія входила в рядки нашої проби: ми мусіли теж показати, як українці прикрашують хати на Різдво. Це ми робили в наших шатрах. Опісля дали ми першу допомогу двом братчикам, що „впали” з дерева.

Остання точка нашої програми був новацький вогник. Хоч ми були потомлені, але наші голоси неслися так бисто понад аргентинськими деревами омбу та евкаліптами, понад потічком, аж, здавалося, слухали нас і наші друзі в новацькому таборі.

Пізня година, час повертатися у табір. Втомлені, але раді цілоденною мандрівкою та пригодами, ми поверталися додому. Старші новачки, несли важкі наплечники, а найменші новачки гля-

діли на них з такою повагою, неначе вони вже стали юначками. Але це мало статися аж на кінцевій ватрі табору, де справді вже покінчилося наше новакування.

Рій „Санітарки” табору новацтва „Казки минулого”, Аргентина, січень 1966.

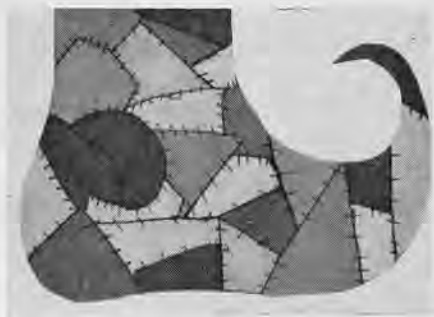
За новачок писала сестричка командантка табору

Христя Середяк

Інсценізація байки Івана Франка „Лисичка-кума” під час прощальної ватри. Ватрі приглядається український Владика їх Ексцеленція Кир Андрій Сапеляк.

„Готуйсь” теж дякує за привіт таборові новачок „3 вершин і низин” на „Зеленому ярі” біля Дітройту за їх гарний привіт. Збірку віршів „3 вершин і низин” написав теж Іван Франко.

Отакий „капець” прислали нам новачки зі свого табору „Абу-Казимові капці” з Барабу біля Чикаго. На відвороті „капця” виписаний привіт для „Готуйсь” та підписані всі сестрички і новачки. Хіба знаєте, що казку про „Абу-Казимові капці” написав теж Іван Франко, що його вшановуємо цього року.

МАНДРІВКА ПО УКРАЇНІ

В цьому числі подамо описи образка, що його містив „Готуйсь” у лютому цього року. **Христя Галібей** пише:

В „Готуйсь” за лютим описана подорож Оксанки й Олеся на Поділля. Гербом цієї області є золоте сонце на синьому полі. Оглядаючи цікаві місця, Олесь зробив на пам’ятку світлини Почаївського монастиря, про який знаємо пісню-думу „Ой зійшла зоря над Почаєвом”, та з замку-церковці у Сутківцях. Поділля — це дуже врожайна частина України. Коли українські селяни були вільні, залюбки працювали на своїй землі. Сіяли пшеницю та інше збіжжя, а коли допіло, жали його та складали в копи. В часі жнив милувалися пільними квітами, барвистими метеликами та співом жайворонка. Квіт маку пригадує нам героїв, які полягли, обороняючи Україну від ворогів. На Поділлі є теж сади з виноградниками. Внизу бачимо малюнки двох журавлів: один — це птах, що весною завжди повертається в Україну з теплих країн, другий — це прилад, що ним витягають відра з водою з глибокої криниці.

На Поділлі Оксанка придбала собі народний одяг та навчилася танцювати „подільського козачка”.

**
*

Ераст Мриц пише:

Олесь і Оксанка прислали нам дві світлини із своєї мандрівки. Одна — це Почаївський монастир у Почаєві. Там переховується чудотворна ікона Богоматері. Посьогодні збереглася пісня про те, як Мати Божа врятувала Почаїв перед турками.

На другій світлині церква-фортеця (твердиня) з XV-го сторіччя у Сутківцях.

Обі світлини з Поділля. Герб Поділля це золоте сонце на блакитному полі. Поділля це височина, порізана мальовничими долинами рік — ярами. На Поділлі зустрічаємо вапнякові печери й западини з озерцями, що називаються „вікнами”. Земля на Поділлі це дуже врожайний чорнозем, на якому росте різнорodne збіжжя і цукрові буряки. Люди займаються хліборобством, бджільництвом і цукроварством. Подоляночка з картини певно живе на хуторі (фармі), але подоляни живуть теж у селах і містах. Головне місто Поділля це Вінниця. Там народився український письменник Михайло Коцюбинський.

Зі щирим привітом —

Ераст Мриц

Юрко Роздольський з роя „Вовк” у Чикаго пише:

Оглядаючи „Готуйсь” за квітень, я догадався, що Оксанка й Олесь заїхали на цей раз на Буковину.

На образку бачимо частину Карпатських гір. На тлі гір зображені буковинці, що грають на трембітах. Трембіта, це інструмент подібний до труби, тільки дуже довгий, вищий за дорослу людину. Трембіту вживають по буковинському й по галицькому боці Карпат, а роблять її з особливого роду кори з дерева.

Нижче на образку бачимо різних звірів, які замешкують буковинські Карпати, а саме: сірий ведмідь, олень, лис, дикий кабан, рись. Посередині картини двоє дітей у прегарних буковинських одягах. Ноша буковинців дуже барвиста та багато прикрашена. Вгорі картини бачимо один із взорів, що ними буковинці прикрашують свій одяг, а нижче дві взористі писанки. У правому долішньому розі бачимо хату та обійстя буковинського газди, тобто господаря. Вона замітна тим, що всі господарські забудування та сама хата будовані в чотирикутнику і получені зі собою та обведені високою огорожею, пеначе яка твердиня. Далі бачимо невеличкий портрет буковинського поета й письменника Осипа Юрія Федьковича. Він зображений в гуцульському одягу, бо так любив свою рідну народню ношу, що ніколи з нею не розлучався.

Буковина належала довгі роки до Австрії а опісля до Румунії. У школах вчили тільки по-німецьки та по-румунськи, і в часи, коли жив Федькович, мало було людей, що вміли писати й читати рідною мовою. Федькович почав перший писати твори українською мовою і тому його називають пробудником зеленої Буковини. Федькович жив у Чернівцях, найбільшому місті Буковини.

Мал. Ірина Савойка-Красій

Оксанка й Олесь відвідали Чернівці та переконалися, що це дуже гарне й чисте місто. Багато в ньому парків і прегарних будівель. Один з найкращих це будинок університету — колишня єпископська палата.

Юрко оце вперше написав такий опис — і написав дуже добре! Юрку, ждемо дальших Твоїх описів!

Ераст Мриц пише:

Оксанка й Олесь замандрували на зелену Буковину, чудову природною красою частину української землі, що лежить на східньому скраю карпатських гір. Мандрували вони густими гірськими лісами, де живе багато диких звірів: ведмедів, диків, оленів і рисів. По лорозі зустрічали гуцульських легінів, що грали на трембітах. Побували вони в гуцульському осередку (дворі) з високою граждою (огорожею). Подивлялися барвисті гуцульські вишивки а господиня подарувала їм чарівні писанки. Вони придбали собі також гуцульську ношу. Дуже подобалася їм столиця Буковини Чернівці над рікою Прутом. Це старовинне місто лежить при середньовічному торговельному шляху зі Львова на Балкани. З Чернівців прислали нам діти світлину палати православного Митрополита. На Буковині жили й працювали визначні українські письменники Осип Федькович (написав поему про славного гуцульського опришка Довбуша) та Ольга Кобилянська. У Чернівцях виходив журнал для дітей „Українська ластівка”.

Герб Буковини це золота голова тура на червоному полі, зі срібною зіркою між рогами, зі срібним півмісяцем та розетою по боках.

Христя Галібей пише:

Олесь і Оксанка заїхали до міста Чернівець і там довідалися, який герб Буковини. Це золота голова тура на червоному полі, зі срібною зіркою між рогами. По боках срібний півмісяць і розета. Діти купили собі гуцульські одяги та поїхали в гори. Вони провели свої вакації в хаті, що зветься гражда. Дорогою бачили вони, як з лісу вибіг олень. Їм розказали, що живуть там ще й інші звірі: ведмеді, рисі, лиси і дики. Вечорами слухали діти оповідань про славного опришка Олексу Довбуша. Їм дуже подобалося гуцульське мистецтво: різьба на дереві та писанки.

Коли Олесь і Оксанка від'їздили додому, їм заграли на прощання на трембітах.

Таїса Галібей описує образок із числа за травень цього року:

Олесь і Оксана поїхали на Закарпаття і побачили там багато цікавого. Гарні високі гори, покриті листковими та шпильковими лісами. Там ростуть різні гриби, ягоди та папороть. Там колись відбувалися пластові табори і я думаю, що мабуть трохи страшно мусіло бути — жити під шатрами у таких високих горах. На малюнку бачимо орла та вивірку, але в Карпатах живуть теж інші звірі, навіть ведмеді. Він є й на гербі Закарпаття. Оксанка й Олесь бачили, як гуцул ловив рибу в гірській річці, певно петругів, бо тут намальована така риба. У своїх мандрівках по горах діти бачили не раз придорожні хрести, а в одному селі гарну дерев'яну церкву. Світлина внизу показує, як спускають дерево рікою Черемошем, а вгорі прасвид зимою. Оксанка нарисувала себе, як вона буде їздити на лещетах у Карпатах зимою.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК

Це дуже гарний звичай, подякувати за дарунок, який ми одержали, навіть, якби ми собі на цей дарунок справді заслужили. Читачі „Готуйсь“, які дістали книжечки за добрі розгадки загадок добре знають цей звичай і ось вони пишуть:

Тася Галібей:

Дорога Сестричко Лесю!

Дуже дякуємо за книжечку про козаків „Слава не поляже“. Христя (сестра) казала, що я можу мати її для себе, бо Христя і брат Данилко дістали такі книжки вже давніше. Тепер кожне з нас матиме свою власну. Я

Новачки в таборі на „Писаному Камені” виводять вправи.

дуже люблю розгадувати загадки. Ми масмо білого крілика. Він називається Яць. Мама мала колісь у Львові сірого крілика, що називався Трусъ.

Готуйсь!

Таїса Га лібей

Ераст Мриц:

Дорогий „Готуйсь”!

Щиро дякую Тобі за несподіванку, за книжку Івана Франка „Лис Микита, Казки”, яку Ти прислав мені за розгадки загадок. Такої книжки я ще не маю у своїй бібліотеці. Я вже кінчаю її читати і вона дуже мені подобалася.

Вітаю Тебе щиро! Готуйсь!

Ераст Мриц

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК

Квітень, ч. 4 (115)

КОТРИ ПИСАНКИ ОДНАКОВІ?

Писанки ч. 1 та число 7.

Травень, ч. 5 (116)

ТАЄМНЕ ПИСЬМО

1. Іван Франко — Лис Микита.
2. Мурко й Еурко.
3. Заяць і їжак.
4. Лисичка і журавель.
5. Осел і лев.

6. Ріпка.

7. Киця.

8. Заяць і ведмідь.

Все це написав Іван Франко для Вас, українських дітей. Чи Ви вже це читали?

Червень, ч. 6 (117)

НЕВІДОМА ПІСНЯ

Пусти ж мене, Мати, до табору,
До сонця, до волі, до простору,
Пусти ж мене Мати з Пластом

[мандрувати,

З Пластом мандрувати до табору!]

Правду кажучи, ця пісня зовсім не невідома, а навпаки, дуже відома. Її залюбки співають у всіх новацьких та пластових таборах вже довгі роки. А написала її поетка Марійка Підгірянки.

І СЮДИ І ТУДИ...

Рим	мир
рік	кір
лік	кіл
кіт	тік
чіп	піч
кат	так
ірис	сирі
діл	лід
там	мат

Добрі розгадки прислали:

Ераст Мриц, Христя й Таїса
Галібей, Юрко й Тарас Роздольські,
з роя „Вовк” у Чикаго та

Маруся Сокіл з роя „Мурашки” у Вашингтоні, **Тарас Ковч** з Клівленду. За ці розгадки та за гарні описи з подорожі Олеся й Оксанки по Україні, вони одержать, як звичайно, в нагороду книжечки:

Ераст Мриц — „Літаючі самоцвіти” Б. Сібо.

Христя Галібей — „Такий він був” Софії Парфанович.

Тайса Галібей — „Блакитні

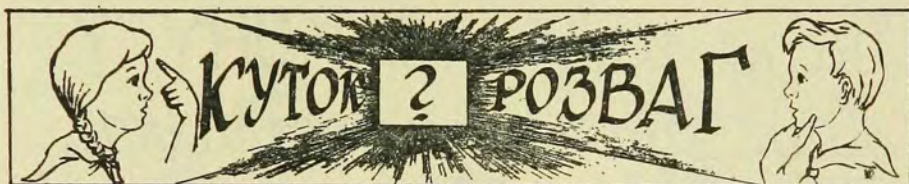
хмаринки” Василя Дубини.

Юрко й Тарас Роздольські — „У лісничівці” Софії Парфанович.

Марійка Сокіл — „Пригоди Гномака Ромтомтомика” Романа Завадовича.

Тарас Ковч — „На гадючому острові” Дмитра Чуба.

„Готуйсь” завжди жде Ваших розгадок — присилайте їх якнайшвидше!

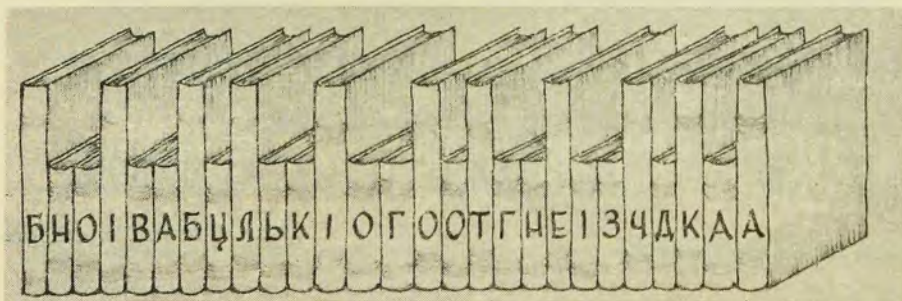

КНИЖКОВА ПОЛИЦЯ

(Подав братчик Ірко).

Місяць жовтень присвячений поширенню книжки. Добра книжка це найкращий друг у світі. Та не забувайте, що найкращі Ваші друзі — це книжки писані рідною мовою. В українських книгарнях знайдете багатий вибір українських книжечок. Просіть Ваших Батьків, щоб їх Вам купили. Прочитані книжки шануйте, не дріть їх. А складайте на полицку, як це бачите на образку! А тепер спробуйте відгадати, хто ці книжки так гарно тут поскладав — чия книгозбірня?

Із букв, що під книжками, можна прочитати їх власника. Перше, ніж почнете розгадувати, зверність увагу на розміщення книжок, щоб легше знайти ключ до розгадки.

Новачка Ксена

Каже : МІСЬ -Ю, ЛЯЛЯ -Ю,

М'ЯЧИК

-У, ви лемно ждали!
Вам скажу! Та ви-нікому!
Ви не знаєте ЗАКОНУ?

Наш закон три точки має,
Так НОВАЦТВО поступає!

 КАРТКА -У а в рої дістала,
Щоб закон наш пам'ятала.

А щоб Ви його пізнали,
Назавжди запам'ятали,

 -У цю, що понад нами,
Розмалюємо КРЕЙДКИ -АМИ :

1. НОВАЧКА СЛУЖИТЬ БОГОВІ Й УКРАЇНІ.
2. НОВАЧКА СЛУХАЄТЬСЯ ВИХОВНИКІВ.
3. НОВАЧКА СТАРАЄТЬСЯ БУТИ ЩОРАЗ ЛІПШОЮ.